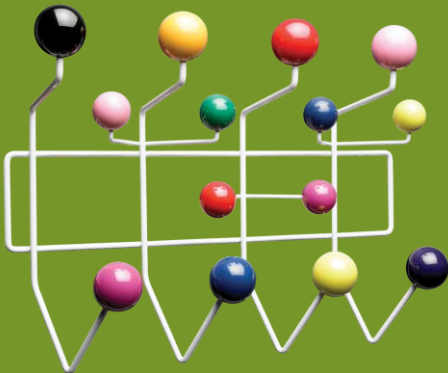

Kinderarmoede bestrijden: een strategische aanpak

Ides Nicaise

HIVA / PPW (KU Leuven)

Vooraf

- België
 - Was mede-initiator van EU-aanbeveling 2012 inzake kinderarmoede
 - Heeft een geïntegreerd kinderarmoedebestrijdingsplan (krachtlijnen: sociale bescherming, gezinsvriendelijke activering, kwaliteitsvolle diensten (kinderopvang, onderwijs...), participatie van kinderen)
- Uitdagingen
 - Uitvoering in volle crisistijd
 - staatshervorming => volledige overheveling kinderbijslagen, arbeidsmarktbeleid, huisvesting en gezondheidszorgen naar Gemeenschappen

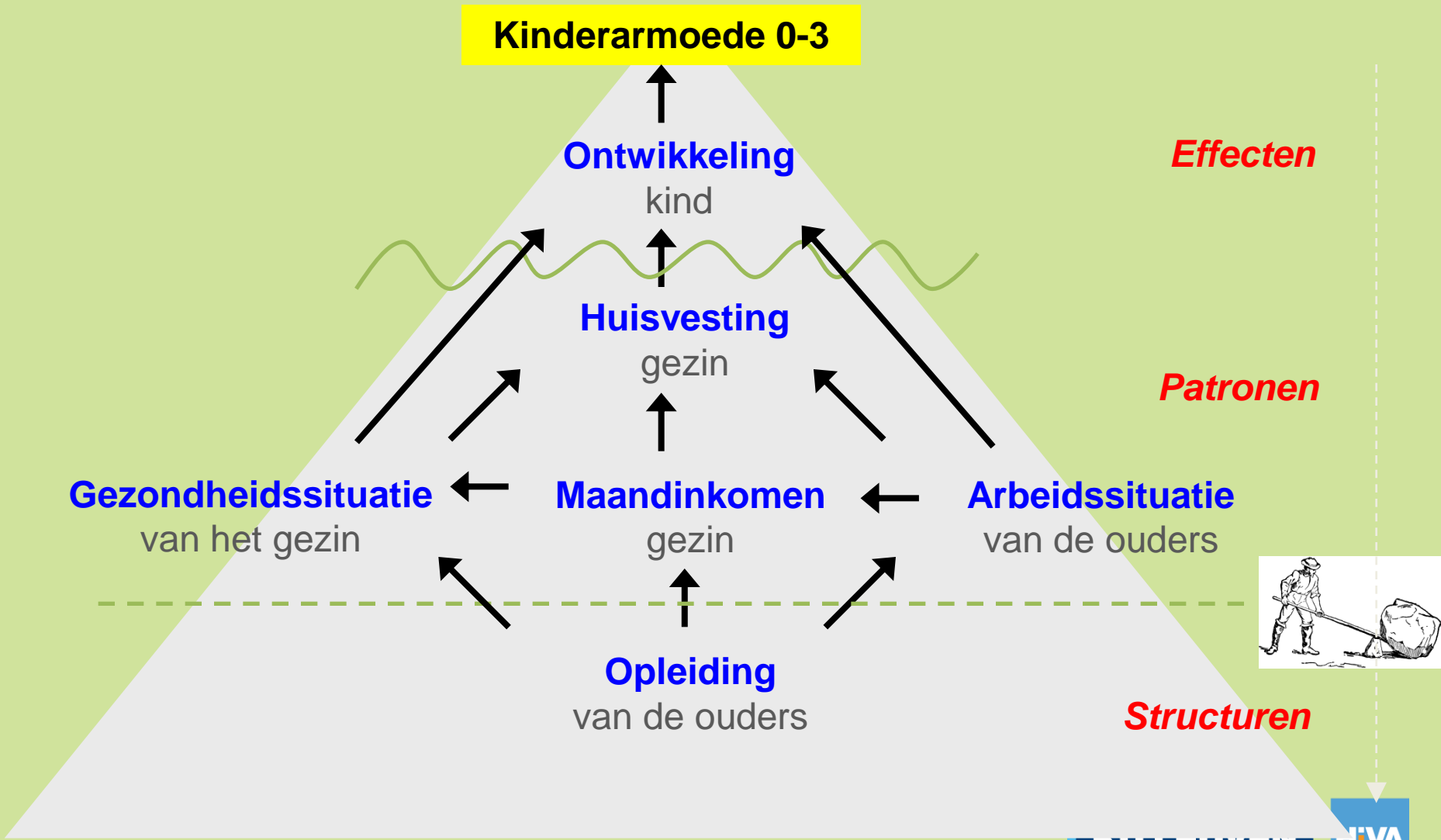
Het doel is om van Vlaanderen
een “*excellentieregio*” te maken van kinderwelzijn in
Europa – en concreet de kinderarmoede te halveren
tegen 2020

Opdrachtgever: Vlaamse Vice-premier en
Minister voor Armoedebestrijding Lieten
Opzet: strategisch onderbouwen van startend
Plan Kinderarmoedebestrijding

STUDIO Team

Vibeke Bing
David Bisset
Hilde Linssen
Edward Melhuish
Ides Nicaise
Griet Roets
Clare Tickell
Mathias Urban

Kinderarmoede 0-3

Een tweesporenbeleid

- Armoede bestrijden bij jonge kinderen voorkomt levenslange armoede... maar
- Armoede bestrijden bij toekomstige kinderen (2020) vergt een investering in de jongeren van vandaag (=ouders van 2020)

Meerdere hefboomen

Een strategie met focus op:

- excellent bestuur
- (toekomstige) jonge ouders
- Belastingen & uitkeringen
- Huisvesting en buurtontwikkeling
- diensten voor het jonge kind

Maar het belangrijkste is de aandacht voor een geïntegreerde aanpak

Overzicht van hefboomen

Een strategie met focus op:

- excellent bestuur
- (toekomstige) jonge ouders
- belastingen & uitkeringen
- huisvesting en buurtontwikkeling
- diensten voor het jonge kind

Maar het belangrijkste is de aandacht voor een geïntegreerde aanpak

(Aanstaande) jonge ouders

Jongeren hebben GROTE problemen:

- tienerouderschap
- relatieproblemen
- Voortijdig schoolverlaten
- Mentale gezondheid
- Werk (als laaggeschoolde)
- Verlaten van ouderlijk gezin

Maar ze hebben ook potentieel!

(Aanstaande) jonge ouders

Handvatten van proactief beleid

- **onderwijs:** preventie van voortijdig schoolverlaten (=> armoede /5), o.a. door aanpassingen curriculum en brede school-strategie
- **arbeidsmarkt:** aanwervingssubsidies / beroepsopleiding / gezinsvriendelijke arbeidsvoorwaarden
- **gezondheidszorg:** voorlichting o.a. over gezinsplanning
- **media:** educatieve functie versterken
- **jeugdwerk:** werken aan positief zelfbeeld
- **algemeen:** jeugdgarantieplan (werk, opleiding, stage, vrijwilligerswerk... met trajectbegeleiding en degelijke sociale bescherming)

Overzicht van hefboomen

Een strategie met focus op:

- excellent bestuur
- (toekomstige) jonge ouders
- **belastingen & uitkeringen**
- huisvesting en buurtontwikkeling
- diensten voor het jonge kind

Maar het belangrijkste is de aandacht voor een geïntegreerde aanpak

Belastingen & uitkeringen

- Staatshervorming = buitenkans voor hervorming van **kinderbijslagen**
 - Eenvoudige & centrale administratie
 - Toepassen '*progressief universalisme*'
 - (mits kwaliteitsvol aanbod) koppeling kinderbijslag aan kleuterparticipatie ?
- **Negatieve huisbelasting**
- 1 jaar **ouderschapsverlof + gratis kinderopvang**
- Federale overheid: wegwerken **scheidingsval** in SZ
- Immunisering van kinderen tegen **schuldoverlast**

Overzicht van hefboomen

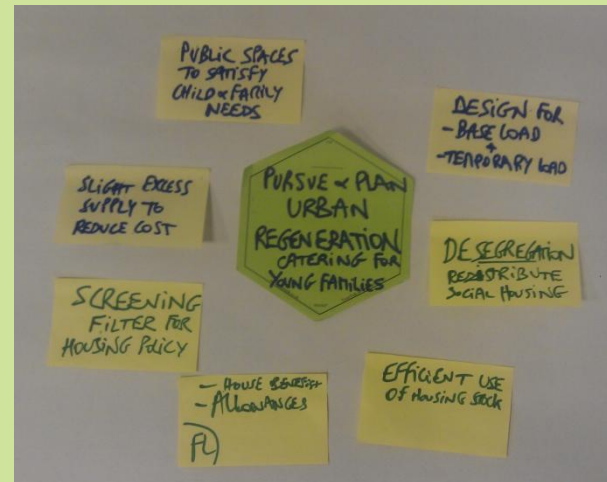
Een strategie met focus op:

- excellent bestuur
- (toekomstige) jonge ouders
- belastingen & uitkeringen
- huisvesting en buurtontwikkeling
- diensten voor het jonge kind
- enkele acties op korte termijn

Maar het belangrijkste is de aandacht voor een geïntegreerde aanpak

Recht op kwalitatief wonen

- Huisvesting = hefboom van tewerkstelling, mobiliteit, integratie, sociale economie...
- Anti-discriminatiebeleid is een effectieve aanpak voor kinderarmoede
- Vijf gebieden waar men onmiddellijk moet ingrijpen:

1. Recht op wonen
2. Sociale huisvesting
2. Nutsvoorzieningen
3. Privémarkt
4. Openbare ruimten

Overzicht van hefboomen

Een strategie met focus op:

- excellent bestuur
- (toekomstige) jonge ouders
- belastingen & uitkeringen
- huisvesting en buurtontwikkeling
- **diensten voor het jonge kind**

Maar het belangrijkste is de aandacht voor een geïntegreerde aanpak

Diensten voor het jonge kind

Diensten zijn versnipperd

- naar leeftijdsgroep (perinataal / kinderopvang / kleuterschool)
- naar aard: kinderopvang, opvoedingsondersteuning, bijzondere jeugdzorg, gezondheidszorg...

Huizen van het kind = stap naar integratie

- Cf Zweedse 'family centres'
- Belang van lokale participatie / ownership / ontmoetingskansen
- Kwaliteitsverbetering (omkaderingsnormen, professionalisering personeel, taalstimulering...)
- Op termijn: integratie kinderopvang - kleuteronderwijs

Tot besluit

- ✓ De maatschappelijke kost van kinderarmoede is hoger dan de kost om ze te bestrijden;
- ✓ Een sterkere integratie van alle betrokken diensten is nodig
- ✓ Armoedecirkels doorbreken op twee niveaus: kind & ouders;
- ✓ Belang van politiek leiderschap

*U kunt zich niet veroorloven
niets te doen!*